

ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՑԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԷ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ»

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Պատմություն

ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Ֆելիքս Մովսիսյան Վազգենի /Ս.Ա.Հ./

Արձանագրություն № 15

«23» մայիսի, 2024 թ.

Պ/Բ-065 - ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈՂԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ բոլոր մասնագիտությունների համար

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ բոլոր մասնագիտությունների համար

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ պատմության

/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ առկա/հեռակա

/առկա, հեռակա/

Դասախոս(ներ)՝ Գնեկ Տիգրանյան

/անուն, ազգանուն/

Էլ. փոստ՝ gnel-t@mail.ru

Հասցե՝ Գր. Լուսավորչի 56/39

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները
8. Դասավանդման մեթոդներ
9. Ուսումնառության մեթոդները
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.1 Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.2 Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.3 Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
 - 12.4 Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում
14. Գնահատում
 - 14.1 Ուսանողների գիտելիքների
 - 14.2 Հարցաշար
 - 14.3 Գնահատման չափանիշներ
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ

ԲԱՑԱՏՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում¹.

Քաղաքագիտությունն առարկայի դասավանդումը նպատակ ունի ուսանողին գիտելիքներ տալ քաղաքական պատմության, գործընթացների և զարգացման փուլերի մասին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում ուսանողը պետք է գաղափար ունենա քաղաքական համակարգի, պետության կառավարման տիպերի և ձևերի, քաղաքական իշխանության, քաղաքական կուլտուրայի, քաղաքական կազմակերպությունների, իշխանության ձևավորման սկզբունքների, միջազգային քաղաքական կազմակերպությունների մասին:

«Քաղաքագիտություն» դասընթացը կարևորվում է մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է կամընտրական կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է

- Հասարակության քաղաքական համակարգի զարգացման օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Պահանջվող չափանիշների շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից:
- Կողմնորոշվելու և վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են

- Մովորեցնել քաղաքագիտության տեսական հիմքերը:
- Բացատրել քաղաքական համակարգի զարգացման օրինաչափությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:
- Մովորեցնել ուսանողներին կատարել ինքնուրույն հետազոտություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Քաղաքագիտություն» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների նախնական գիտելիքների, հմտությունների առկայությունը

¹ Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը²

«Քաղաքագիտություն» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

1. իմանա քաղաքագիտության տեսական հիմունքները,
2. իմանա առարկայի ուսումնասիրման մեթոդական հիմքները
3. կարողանա ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
4. տիրապետի համապատասխան հետազոտության մեթոդներին,
5. կարողանա կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

ԳԿ1 վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,

ԳԿ4 մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,

ԳԿ9 խնդիրների լուծում,

ԳԿ10 որոշումների ընդունում:

Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝

ՀԳԿ1 գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,

ՀԳԿ2 հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,

ՀԳԿ3 սովորելու ունակություն,

ՀԳԿ8 ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

ԱԿ2 հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,

ԱԿ4 ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,

ԱԿ6 կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,

ԱԿ11 տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,

ԱԿ14 տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների³.

«Քաղաքագիտություն» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մասնագիտական գործունեության ընթացքում

² <http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf>

Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

³ Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրաքանչյուր ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)		2 կրեդիտ/60 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	Ժամաքանակ	Ժամաքանակ
Դասախոսություն		4
Մեմինար պարապմունք		4
Ինքնուրույն աշխատանք		52
Ընդամենը		60
Ստուգման ձևը (ստուգարք/		

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները⁴ .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեսզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Մեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Մեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

Մեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել էլույթի բովանդակության հարցադրումների և պատասխանների մասին:

⁴ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են⁵

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:

8. **Դասավանդման մեթոդներն են**⁶ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր....

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**⁷ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ավգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում....

⁵ Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁶ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

⁷ Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների⁸.
11.

h/h	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապրազներ	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ: Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ	1	1			
2.	Պետություն, տիպերը, ձևերը;	1	1			
3.	Քաղաքական իշխանություն:	1	1			
4.	Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը: Մարդու դերը քաղաքականության մեջ	1	1			
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		4	4			

12. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

h/h	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		

⁸ Նման է օրացուցային պլանին

1.	Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն»	1992թ.
2.	Քաղաքագիտության ներածություն	1994թ
3.	Քաղաքագիտություն ներածություն,	1996թ.
4.	Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն	2002թ.
5.	Մանուշարյան «Դրվագներ հայ քաղաքական մտքի պատմության»	2002թ.

Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)

1.	Գ. Միրումյան «Քաղաքական ուսմունքների պատմություն»	2006թ
2.	Բ. Խաչատրյան, Քաղաքագիտություն	2017թ.

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Գրականություն ⁹
1.	<i>Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ: Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ</i>	<p>1.Քաղաքագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը:</p> <p>2.Քաղաքագիտության կատեգորիալ համակարգը:</p> <p>3.Քաղաքագիտության հետազոտության մեթոդները:</p> <p>4.Քաղաքագիտության ֆունկցիաները:</p> <p>5.Քաղաքագիտության և հասարակական մյուս գիտությունների կապը:</p> <p>1.Օբյեկտ – սուբյեկտ հարաբերությունը քաղաքականության մեջ:</p> <p>2.Քաղաքական սուբյեկտի բնութագիրը:</p> <p>3.Քաղաքականության սուբյեկտի դասակարգման</p>	1	<p>1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ.</p> <p>2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ.</p> <p>3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.</p> <p>4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.</p>

⁹ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		<p>սկզբունքը:</p> <p>4.Քաղաքականության սուբյեկտի խմբերը:</p> <p>5.Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ:</p> <p>6.Գլոբալիզացիա և գլոբալ քաղաքական սուբյեկտներ:</p>		
2.	Պետություն, տիպերը , ձևերը	<p>1.Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում:</p> <p>2.Պետության ծագումը:</p> <p>3.Պետության ֆունկցիաներն ու հատկանիշները:</p> <p>4.Պետության տիպերն ու ձևերը:</p> <p>5.Իրավական պետության բնութագիրը:</p> <p>6.Նախագահական կառավարում</p> <p>7.Պառլամենտական կառավարում</p> <p>8.Կիսանախագահական-կկիսապառլամենտական կառավարում</p>	1	<p>1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ.</p> <p>2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ.</p> <p>3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.</p> <p>4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.</p>
3.	<i>Քաղաքական իշխանություն</i>	<p>1.«Իշխանություն» կատեգորիայի քաղաքագիտական մեկնաբանումը</p> <p>2.Իշխանության մեկնաբանման մակարդակները</p> <p>3.Իշխանության ռեսուրսներն ու լծակները</p> <p>4.Իշխանության տիպերն ու ձևերը</p>	1	<p>1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ.</p> <p>2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ.</p> <p>3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.</p>

		5.Իշխանության լեգիտիմության խնդիրը		4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
4.	<i>Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը</i>	1.Քաղաքական գործընթացի էությունը: 2.Քաղաքական կոնֆլիկտի բնորոշումը: 3.Գործընթացի տիպերը: 4.Քաղաքական կոնֆլիկտի ձևերը, լուծման ուղիները: 5.Գործընթացների և կոնֆլիկտների դերը կյանքում:	1	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

Խ/Խ	Թեմա	Ուսումնասիրվող հարցեր	Ժամաքանակ	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹⁰
1.	Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ :Քաղաքագիտության	1.Օբյեկտ – սուբյեկտ հարաբերությունը քաղաքականության մեջ: 2.Քաղաքական սուբյեկտի բնութագիրը:	1	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ.

¹⁰ Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

	սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ	3.Քաղաքականության սուբյեկտի դասակարգման սկզբունքը: 4.Քաղաքականության սուբյեկտի խմբերը: 5.Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ: 6.Գլոբալիզացիա և գլոբալ քաղաքական սուբյեկտներ:			3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
2.	Պետություն, տիպերը , ձևերը	1.Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում: 2.Պետության ծագումը: 3.Պետության ֆունկցիաներն ու հատկանիշները: 4.Պետության տիպերն ու ձևերը: 5.Պետական իշխանության մարմինների ֆունկցիաները: 6.Նախագահական կառավարում 7.Պառլամենտական կառավարում 8.Կիսանախագահական-կիսապառլամենտական կառավարում	1	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
3.	Քաղաքական իշխանություն	1.«Իշխանություն» կատեգորիայի քաղաքագիտական մեկնաբանումը	1	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն,

		<p>2.Իշխանության մեկնաբանման մակարդակները</p> <p>3.Իշխանության ռեսուրսներն ու լծակները</p> <p>4.Իշխանության տիպերն ու ձևերը</p> <p>5.Իշխանության լեգիտիմության խնդիրը</p>			<p>1994թ.</p> <p>3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.</p> <p>4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002</p>
4.	Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը: Մարդու դերը քաղաքականության մեջ	<p>1.Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ:</p> <p>2.Անհատի քաղաքական դերի վերաբերյալ ուսմունքները:</p> <p>3.Անհատի քաղաքական ակտիվացման մակարդակները:</p> <p>4.Անհատի քաղաքական ակտիվացման փուլերը:</p> <p>5.Քաղաքական սոցիալիզացիա:</p> <p>6.Քաղաքական սոցիալականացման փուլերը և մեխանիզմները:</p>	1	Բանավոր հարցում	<p>1Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ.</p> <p>2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ.</p> <p>3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.</p> <p>4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.</p>

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Աշխատանքի տեսակը ¹¹	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն ¹²
1.	Քաղաքագիտության ուսումնասիրության օբյեկտը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
2.	Քաղաքագիտության կատեգորիալ համակարգը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
3.	Քաղաքագիտության հետազոտության մեթոդները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

¹¹ Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը

¹² Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

4.	Քաղաքագիտության ֆունկցիաները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
5.	Քաղաքագիտության և հասարակական մյուս գիտությունների կապը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
6.	Օբյեկտ – սուբյեկտ հարաբերությունը քաղաքականության մեջ:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
7.	Քաղաքական սուբյեկտի բնութագիրը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
8.	Քաղաքականության սուբյեկտի դասակարգման սկզբունքը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

9.	Քաղաքականության սուբյեկտի խմբերը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
10.	Պետությունը հասարակության քաղաքական համակարգում:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
11.	Պետության ծագումը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
12.	Պետության ֆունկցիաներն ու հատկանիշները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
13.	Պետության տիպերն ու ձևերը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

14.	Պետական իշխանության մարմինների ֆունկցիաները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
15.	Ճակատագրական կառավարում	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
16.	Պառլամենտական կառավարում	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
17.	Կիսանախագահական-կիսապառլամենտական կառավարում	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
18.	Մարդը որպես քաղաքականության սուբյեկտ:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

19.	Անհատի քաղաքական դերի վերաբերյալ ուսմունքները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
20.	Անհատի քաղաքական ակտիվացման մակարդակները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
21.	Անհատի քաղաքական ակտիվացման	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
22.	Քաղաքական գործընթացի էությունը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
23.	Քաղաքական կոնֆլիկտի բնորոշումը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

24.	Գործընթացի տիպերը:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
25.	Քաղաքական կոնֆլիկտի ձևերը, լուծման ուղիները:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
26.	Գործընթացների և կոնֆլիկտների դերը կյանքում:	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
27.	Անցումային հասարակության բնութագիրը	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.
28.	Հասարակության քաղաքական համակարգի կատարելագործումը	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ. 2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ. 3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ. 4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.

29.	Ոչ ժողովրդավարականից անցում ժողովրդավարության	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<p>1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ.</p> <p>2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ.</p> <p>3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.</p> <p>4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.</p>
30.	Ազգայինը անցումային համակարգում	Ռեֆորատ	Կիսամյակի ընթացքում	Բանավոր հարցում	<p>1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ.</p> <p>2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ.</p> <p>3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.</p> <p>4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.</p>

13. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի¹³:

13.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, Դասընթացի ընթացքում ուսանողը հարցվելու է 2 անգամ՝ յուրաքանչյուրը մինչև 10 միավոր:
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, Ուսանողը դասընթացի ընթացքում ներկայացնելու է 1 ինքնուրույն աշխատանք:
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, Երկու բանավոր ստուգում՝ յուրաքանչյուրը մինչև 20 միավոր:
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

¹³«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.06.2022թ.),

13.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:¹⁴

¹⁴ Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

«ՎԱՆԱԶՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝

բոլոր մասնագիտությունների համար

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝

բոլոր մասնագիտությունների համար

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	Պ/Բ-065 ՔԱՂԱՔԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	2 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	2-րդ տարի, 4-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	8	Դասախոսություն	4
			Սեմինար	4
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	52		
Ընդամենը	60			
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	<p>Առարկայի ուսումնասիրումը հնարավորություն կտա պատկերացում կազմել հայ ժողովրդի մշակութային նվաճումների մասին, գնահատել գեղեցիկն ու մշակութային արժեքները:</p> <p>Քաղաքագիտությունն առարկայի ուսումնասիրմամբ ուսանողը միաժամանակ կշփվի համաշխարհային քաղաքական պատմության, մշակութաբանության, փիլիսոփայության և այլ գիտությունների հետ: Քաղաքագիտությունն առարկան նախատեսված է ներկայացնել ոչ մասնագիտական բաժիններին, որպեսզի ապագա մանկավարժը գիտելիներ ունենա քաղաքական համակարգի և պետական կառավարման մասին</p>			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	<p>Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը.</p> <p>Գիտելիք</p> <p>1.ինքնուրույն վերլուծել քաղաքական իրադարձությունները</p> <p>2.տարբերել քաղաքաքան և քաղաքագիտական սուբյեկտների գործառույթները</p>			

	<p>3.տարբարակել պետական կառավարման համակարգի տիպերը</p> <p>4.տարբերակել պետության տիպերն ու ձևերը</p> <p>5. հասկանալ քաղաքական կոնֆլիկտների տիպերն ու կառուցվածքը, լուծման ուղիները</p> <p>Հմտություն</p> <p>1.գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն</p> <p>2.հետազոտություններ կատարելու ունակություններ</p> <p>3.սովորելու ունակություն</p> <p>4.առաջնորդի հատկություններ</p> <p>5.որակի կարևորության գիտակցում</p> <p>Կարողունակություն</p> <p>1.վերլուծման և համադրման ունակություն</p> <p>2.կազմակերպման և պլանավորման ունակություն</p> <p>3.հենքային և ընդհանուր գիտելիքներ</p> <p>4.տեղեկատվությունը կառավարելու ունակություն, տարբեր աղբյուրներից տեղեկատվություն գտնելու և վերլուծելու ունակություն</p> <p>5.քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն (ՄՁԿ1)</p> <p>6.միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն</p>
<p>Դասընթացի բովանդակությունը</p>	<p>Թեմա 1. Քաղաքագիտության առարկան, խնդիրները, մեթոդները, կապը հասարակական այլ գիտությունների հետ: Քաղաքագիտության սուբյեկտները: Հասարակական քաղաքական համակարգ</p> <p>Թեմա 2. Պետություն, տիպերը, ձևերը</p> <p>Թեմա 3.Քաղաքական իշխանություն</p> <p>Թեմա 4.Քաղաքական գործընթացներ և կոնֆլիկտներ: Քաղաքական կուլտուրայի տիպերը</p>

<p>Գնահատման մեթոդները և չափանիշները</p>	<p>Բանավոր հարցում, ինքնուրույն աշխատանք</p>
<p>Գրականություն</p>	<p>Պարտադիր- Պարտադիր</p> <p>1 Վ. Թումանյան «Քաղաքագիտություն», 1992թ.</p> <p>2.Քաղաքագիտության ներածություն, 1994թ.</p> <p>3.Քաղաքագիտություն ներածություն, Երևան, 1996թ.</p> <p>4.Ռ. Պետրոսյան, Քաղաքագիտություն, Երևան 2002թ.</p> <p>5.ՀՀ Սահմանադրություն, Երևան, 2015թ.</p> <p>Լրացուցիչ</p> <p>1Հ. Մանուչարյան «Դրվագներ հայ քաղաքական մտքի պատմության» Երևան 2002թ.</p> <p>2.Գ. Միրումյան «Քաղաքական ուսմունքների պատմություն» 2006թ</p> <p>3.Շеркин, Існовы политологии, 1999г.</p> <p>4.Բ. Խաչատրյան, Քաղաքագիտություն, 2017թ.</p> <p>Լրացուցիչ-</p>